

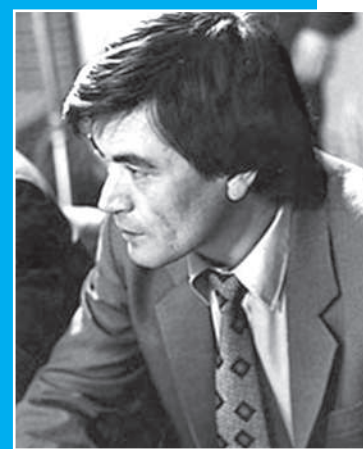
Jadid

adabiy, ilmiy-ma'rifiy va ijtimoiy haftalik gazeta

МИЛЛАТНИ УЙҒОТИШ

ОРЗУСИ

Шавкат Раҳмон деган бир ўзар шоир, бир куни қайтадан яраладими? Ҳаётим маънисин жуда кўп ўйлаб, сайладим сўзларнинг сараларини...

(4-саҳифада ўқинг).

БУГУННИНГ ШЕЪРИ

Сирожиддин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

ҒОЛИБЛАР ҚАСИДАСИ

Париж – 2024 Паралимпия чемпионларига

Эй, юртимнинг ёт элларда
ғолиб келган дилбандлари,
Парижни ҳам даст кўтариб
олиб келган дилбандлари.

Мен салгина шоирона
маҳобатга изн бердим,
Жаҳон кураш майдонига
сиздай ўғил-қизим бердим.

Неки десам ярашгайдир
бугун сизнинг шаънингизга,
Ватан шаъни турар ахир ҳар
жаҳду, ҳар жангингизда.

Фарангистон фарангларин
лол айлаган лопаларим,
Эй сиз, меҳрим толаларим,
эй сиз, менинг болаларим.

Мен ҳам сизнинг ортингиздан
шеърлар айтиб чопай дейман,
Бу дунёнинг кам-кўстларин
шеърим билан ёпай дейман.

Ғолиб бўлмоқ бизнинг томир
қонимизда анъанадир,
Ёшлик ўзи кураш эрур,
ёшлик ўзи тантанадир.

Майли дунё, оку қора
қучлар икки тараф бўлсин,
Юрт шаънини кўтаргувчи
фарзандларга шараф бўлсин!

Уйларимдан учирмалар
бўлиб кетган ўғил-қизим,
Менинг ёруғ юзим, менинг
бу дунёда қолар изим.

Шу навқирон, синовларга
тўлуғ шу ёш бошингизда,
Тақдир ўзи нотавону
ночор қолмиш қошингизда.

Эй ёронлар, мен севинчинг
олий дамларини кўрдим:
Кўзларига ёш қалқиган
давлат раҳбарини кўрдим.

Қизимдирсиз, боламдирсиз,
она тараф, ота тараф,
Миллат юкин миллат бўлиб
тортганларга бўлсин шараф!

Дилбандлари Ватаним деб
ор талашса ёт элларда,
Ору номус, Ватан номи
жўш ургай милён дилларда.

Мен ҳам энди ҳар сатримни
зарбингизга мослаб кўшай,
Бор шеъримни пойингизга
пояндозлар қилиб тўшай.

Сизникидир шу жонажон
янги боғу янги бўстон,
Шу онажон Ўзбекистон,
шу отажон Ўзбекистон!

Қизимдирсиз, боламдирсиз,
она тараф, ота тараф,
Миллат юкин миллат бўлиб
тортганларга бўлсин шараф!

3-5.09.2024.

АДАБИЙ ДЎСТЛИК – АБАДИЙ ДЎСТЛИК

“ЖОН ҚОЗОҚНИНГ ОҚИНЛАРИ ДЎСТИМАН, ЯҚИНИМАН...”

Қадимдан қон-қариндош, уруғдош, элдош, тилдош, диндош қозоқ бовурларимиз билан бизнинг тарихимиз, маданиятимиз, кадриятларимиз бир.

Янги замонда Ўзбекистон Республикаси Президенти муҳтарам Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикаси Президенти ҳурматли Қасим-Жомарт Тоқаев жаноби олийларининг оқилона сиёсати натижасида мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик муносабатлари бугунги кунда иттифоқчилик даражасига кўтарилди.

Яқиндагина рўй берган, аммо ўзининг теран моҳиятига кўра, олтин ҳарфлар билан тарихга муҳрланган улкан воқеаларни эслайлик. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 мартда қабул қилинган “Буюк қозоқ шоири ва мутафаккири Абай Қўнонбоев ижодий меросини кенг урганиш ва тарғиб қилиш тўғрисида”ги қарорига биноан амалга оширилган қанчадан-қанча эзгу ишларнинг гувоҳи бўлдим.

Қарордан келиб чиқадиган вазифаларни ижро этишда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ўз ижодий ва амалий фаолияти билан катта ҳисса қўшди.

Абай ҳазратларининг “Сайланма” асарлар тўплами, “Ўзбек-қозоқ адабий алоқалари” илмий-оммабоп ва бадий-публицистик мақолалар тўплами ва бошқа кўп-лаб китоблар ўзбек ва қозоқ адабиёти ихлосмандлари

кўлига теғди. Бу китоблар мамлакатимиздаги олий ўқув юрталари, умумтаълим мактабларига беғараз ҳадя этилди. Талаба-ёшлар ва ўқувчи болалар ўртасида “Абай асарлари билимдони” иншоолар танлови ўтказилди. Абай Иброҳим туғилган 10 август санасини Ўзбекистонда кенг нишонлаш анъанага айланди. Абай кўчаси пойтахтимизнинг қоқ марказидан ўтайдиган Алишер Навоий номи билан аталадиган шоҳқўчага туташган. Бунда нақадар чуқур рамзий маъно борлигини икки бовурдош халқ жуда яхши англайди.

Ватанимиз Муस्ताқилликнинг 33 йиллиги байрами арафасида Қозоғистон пойтахтида ўзбек халқининг улуг сиймоси, буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий ҳайкали ўрнатилганини алоҳида таъкидлаш ўринли.

(Давоми 2-саҳифада.)

МИЛЛАТ ФИДОЙИЛАРИ

МУСАХЎЖА ҲАКИМОВ – “КАТТА ТЕРРОР” ҚУРБОНИ

Мусахўжа Ҳакимов 1898 йили Бухорода қози оиласида таваллуд толган. Миллати ўзбек, дастлабки таълимни ўз даврининг йирик уламси бўлган отасидан олган. Жадидлик мактабини тамомлаб, Бухородаги мадрасага ўқишга қабул қилинган.

Қаҳрамонимиз 1920 йил сентябрда амирлик тугатилиб, Бухоро халқ совет республикаси (БХСР) ташкил топганидан сўнг янги ҳукумат томонидан Бухоро тумани қозиси лавозимига тайинланган. 1922 йил 18 августда 3-Бутунбухоро советлари қурултойи қарори билан БХСР адлия нозирининг биринчи ўринбосари лавозимида иш бошлаган.

(Давоми 7-саҳифада.)

Ўша даврга оид манбаларда келтирилишича, республикада айрим ҳукумат органларининг суиистеъмолликлари ортиси юз берган. Бухоро халқ совет республикаси Марказий Ижроия Қўмитасининг 1922 йил 21 ноябрдаги махсус қарори билан БХСР Адлия нозирлиги таркибидан янги бўлим – “Муддаои умумия”, яъни прокуратура бўлими фаолияти йўлга қўйилган. Адлия нозир Абдурахим Юсуфзода бир вақтнинг ўзида бош прокурор лавозимида, унинг ўринбосари Мусахўжа Ҳакимов эса прокуратура бўлимининг бошлиғи этиб тайинланган.

БХСР ҳукумати томонидан прокуратура бўлимига барча давлат органлари ва мансабдор шахслар ўз фаолиятини қонун доирасида амалга оширишини, жиноят иши доирасида тергов органлари ва ички ишлар нозирлиги фаолиятини кузатиб боришини, жазони ўташ муассасалари, ҳибсхоналарда белгиланган қонун-қоидаларга амал қилинишини назорат қилиш топширилган. Шунингдек, ички ишлар нозирлиги билан ҳамкорликда маҳбусларга нисбатан жазо чораларини кўриш, амнистия қоидаларини тайёрлаш, унинг тўғри қўлланилишини таъминлаш, ҳарбий трибуналлар фаолиятидаги прокуратура назорати вазифасини амалга ошириш, Бутунбухоро Марказий Ижроия Қўмитаси, Халқ Нозирлар Кенгаши, Меҳнат қўмитаси ва Адлия нозирлигининг қарорлари асосида тергов ишларини олиб бориш вазифаси юклатилган.

КЕЧА ВА БУГҮН

БҰЛАР ЭКАН-КУ!

...Куни кеча эрталаб катта келиним гап бошлаб қолди: “Элатдаги фермер пахта теримида тушибди. Ҳар кило пахтага бир ярим минг сўмдан берармиш. Мен ҳам борсам девдим...”
Ўтган йили шу келиним мавсумда – йигирма беш кун ичида уч тоннадан ортиқ пахта терган. Олган терим пулига янги кўчган уйларига замонавий музлатгич харид қилганди.

(Давоми 3-саҳифада.)

ДОЛЗАРЪ МУАММО

ИСРОФ ва КАМБАҒАЛЛИК

Куни кеча муҳтарам Президентимиз мамлакатда камбағалликни қисқартириш ишларини кейинги сифат босқичига олиб чиқиш масалалари муҳокамаси бўйича видеоселектор ўтказди. Маълумки, бу йўналишдаги ислохотлар 2020 йилда бошланиб, ўтган йил якунларига кўра, камбағаллик даражаси 11 фоизга тушган. Инсон қадрни тамойилини бош шир қилиб олган жамиятимиз учун бу кўрсаткич қониқарли эмас. Давлатимиз раҳбари кейинги йиллар учун “Камбағалликдан фаровонлик сари” дастури тайёрланаётганини маълум қилди. “Бундан буён камбағалликни қисқартириш умуммиллий ҳаракатга айланади! Ҳукуматдан тортиб, туман ташкилотигача барча бугундаги раҳбарларнинг кундалик иши оилаларни камбағалликдан олиб чиқиш бўлиши керак”, деб таъкидлади Президент.

Камбағалликни қисқартириш кун тартибига чиққан айна кунларда жадид боболаримиз тараққиётнинг энг катта душмани, деб эътироф этган исроф масаласи ҳам диққатимиздан четда қолмаслиги лозим. Бунда таом ва ноз-неъмат исрофига эмас, балки тақдим этилаётган вақт, имкон ва имтиёзлар исрофига ҳам чек қўйиш кераклигини барча бирдай англамоғи даркор.

ИСРОФ НИМА ҲИ?

“Исроф” арабча “сарафа”, яъни “ишлатмоқ”, “сарф қилмоқ” ўзагидан ясалган. У “ҳисобсиз тарзда ишлатиш”, “ҳаддан ошиш” маъноларини англатади. Исрофга йўл қўйган одам берилган неъматларни ўрнида сарфламаган ёки эҳтиётдан ташқари ишлатган бўлади. Ҳўш, биз неъматларни истифода этишда исрофга йўл қўймаймизми?

ЧИҚИНДИХОНАДАГИ НОН

Пойтахтимизнинг деярли ҳар бир маҳалласида чиқиндиҳона мавжуд. Хайрият, халқимиз нонни алоҳида пакетга солиб ташлайди. Чиқиндиҳона ходимлари ёзда уни офтобга ёйиб, қуритишади, кейин уйда жонзот боқайтганларга сотишади.

(Давоми 5-саҳифада.)

